

MINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

DGA.II.0210.2.2020

DGA.II.022.1.2021

IK: 591057

Warszawa, 24 maja 2021 r.

Pan
Piotr Dziadzio
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 30 kwietnia 2021 r. znak: BM-ZKLZ.0221.484.2021.KCh w sprawie *projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz innych ustaw* (UD157) przekazuję poniższe informacje.

1. W mojej ocenie nie widzę konieczności wprowadzania dodatkowych ograniczeń czy warunków przyznawania jednorazowych odpraw. Głównym założeniem prowadzonej restrukturyzacji zatrudnienia w sektorze górnictwa węgla kamiennego jest z jednej strony objęcie jak największej liczby osób świadczeniami osłonowymi, a z drugiej prowadzenie jej w sposób racjonalny, tak aby w pierwszej kolejności wykorzystywać obecnie zatrudnionych pracowników zarówno przy kontynuacji wydobywania, jak i w procesie likwidacji. Podobnie jak do tej pory (art. 11a ust. 2 obowiązującej ustawy) przyznanie świadczenia będzie odbywało się na wniosek pracownika ale za zgodą pracodawcy i w momencie wyczerpania innych możliwości dalszego zatrudnienia pracownika przez przedsiębiorstwo górnicze. Najpierw wykorzystywana będzie alokacja pracowników na podstawie zapotrzebowania na pracowników w przedsiębiorstwie, które likwiduje kopalnię. Nie wyklucza się zatrudniania nowych pracowników, ale tylko w przypadku, gdy naturalne odejścia (nabywanie praw emerytalnych) oraz alokacje pracowników z likwidowanych kopalń nie pokryją niezbędnej, do utrzymania ciągłości pracy kopalni, ilości pracowników.

Natomiast nie ma większego niebezpieczeństwa, jeśli chodzi o uzyskanie prawa do jednorazowej odprawy pieniężnej przez pracowników, którzy zostaną zatrudnieni po wejściu w życie przedmiotowej ustawy, gdyż zgodnie z zapisami Załącznika nr 1 do Umowy społecznej i opisanego w nim mechanizmu wsparcia w formie dopłat do redukcji zdolności produkcyjnych, jedną z zasad ograniczania kosztów kwalifikowalnych w zakresie wynagrodzeń jest ograniczenie zatrudnienia nowych pracowników do niezbędnych przypadków. Co do zasady zatrudnienie w przedsiębiorstwach, korzystających z pomocy publicznej, będzie utrzymywane na poziomie

niezbędnym do realizacji określonego poziomu wydobycia, wynikającego z planów operacyjnych. Skorzystanie przez pracowników ze świadczeń ostonowych będzie możliwe wyłącznie w przypadku, gdy kopalnia zakończy wydobycie i zostanie postawiona w stan likwidacji, bowiem instrumenty te będą skierowane do pracowników tracących pracę, zgodnie z obecnie obowiązującymi zasadami.

2. Zgodnie ze zgłoszoną propozycją, uzasadnienie i OSR zostaną uzupełnione o dokładną liczbę osób, które zostaną objęte wsparciem finansowym (urlopy, odprawy). Zgodnie z oszacowanymi przez spółki górnicze danymi, z jednorazowych odpraw pieniężnych skorzysta 1.258 osób, a z urlopów górniczych 2.671 osób (łącznie 3.929). Obecnie w OSR, w pkt 4. *Podmioty, na które oddziałuje projekt* jest podana liczba w zaokrągleniu tj. około 3,9 tys. osób. Jednocześnie wyjaśniam, że kwota w uzasadnieniu i OSR przeznaczana na jednorazowe odprawy pieniężne (150,9 mln zł) została podana po zastosowaniu zaokrąglenia, zgodnie z przyjętymi założeniami wyniesie 150.960.000,00 zł (1.258 osób x 120.000,00 zł).
3. W opinii projektodawcy nie ma potrzeby zawieszenia udzielania pomocy na zadania obecnie realizowane przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. (SRK S.A.), gdyż stanowi ona dozwoloną pomoc publiczną udzielaną w ramach programu pomocowego SA.52832(2019/N) zatwierdzonego przez Komisję Europejską na podstawie Decyzji Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla. Obecnie obowiązujący program pomocowy będzie wymagał jedynie aktualizacji w zakresie udzielania pomocy na likwidację nowych kopalń planowanych do przekazania do SRK S.A. po wejściu w życie ustawy oraz przedłużenie możliwości udzielania pomocy w latach 2024-2027. MAP prowadzi prace nad wnioskiem aktualizacyjnym obowiązującego programu pomocowego i nie widzi zagrożenia niezaakceptowania go przez Komisję Europejską.
4. Skutki dla Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW/Fundusz) zostały oszacowane z uwzględnieniem możliwości udzielania przez Fundusz dotacji dla SRK S.A. na zadania środowiskowe związane z likwidacją kopalń w ramach programu pomocowego SA.52832(2019/N). Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia rzeczywiste wykorzystanie przez SRK środków z Funduszu na realizację zadań środowiskowych związanych z likwidacją kopalń jest stosunkowo niewielkie w porównaniu do założonych w programie pomocowym. Jak wynika z Państwa pisma dotychczas Fundusz udzielił dotacji w wysokości 88,3 mln zł przy zakładanych w programie pomocowym 618,5 mln zł co stanowi zaledwie ok. 14%.

W projekcie ustawy zaplanowano wydatki ponoszone przez Fundusz do roku 2027 r. natomiast projekt Umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego, zakłada m.in. ustawowe powołanie Spółki Fundusz Transformacji Śląska (FTŚ), dla którego jednym ze źródeł finansowania będą środki przynależne NFOŚiGW z opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, wnoszonych przez przedsiębiorców z Województwa Śląskiego, ale w dłuższej perspektywie czasowej, bo do 2049 r., kiedy finansowanie na podstawie ustawy zadań środowiskowych nie będzie już możliwe, z uwagi na fakt wygaśnięcia podstawy do udzielania pomocy na podstawie

programu SA.52832(2019/N). Umowa społeczna zakłada również wsparcie z części opłaty eksploatacyjnej, zaplecza badawczo-rozwojowego dla realizacji zadań w kierunku łagodzenia i redukcji skutków negatywnego oddziaływania na środowisko, wynikającego z wydobywania kopalini i transformacji Śląska (finansowanie Głównego Instytutu Górnictwa, Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla, Instytutu Techniki Górniczej KOMAG, „Poltegor – Instytut” Instytutu Górnictwa Odkrywkowego – kwotą około 25 mln zł rocznie). Należy podkreślić, że wszystkie założenia z Umowy społecznej są projektowane do roku 2049 r. i wymagają usankcjonowania odpowiednimi aktami prawnymi. Dlatego nie można na etapie procedowania przedmiotowego projektu ustawy przewidzieć w jakim terminie do 2049 r. nastąpi obciążenie finansowe Funduszu wynikające z założeń umowy społecznej.

Ponadto informuję, iż w resorcie trwają prace nad aktualizacją programu pomocowego SA.52832(2019/N), która w najbliższym czasie zostanie złożona w Komisji w celu jej notyfikacji. W przygotowywanym wniosku aktualizacyjnym będzie uwzględniona możliwość udzielania dotacji przez NFOŚiGW dla SRK S.A. na zadania środowiskowe dla kopalni przekazanych do likwidacji w latach 2021-2023.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Artur Soboń
sekretarz stanu

dokument podpisany elektronicznie
591057.1774097.1479148